

„Írta az élet” címmel és jeligével beadott pályamunkájáért. Három további pályamunkát: a „Háromcsillag” jeligével „*Jelzőrendszer és együttműködés Terézváros gyermekjóléti alapellátásában*” címmel (Fehér Judit, Terézvárosi Gyermekjóléti Szolgálat), az „Igazgyöngy” jeligével „*A Gyermekpszichodráma mint hatékony terápiás módszer*” címmel (Istvánffy Gabriella, Pinterics János, Terézvárosi Gyermekjóléti Szolgálat), valamint a „Mi van a zölddióban?” jeligével „*Gyógyító fejlesztő program*” címmel (Detrich Viktorné Récsey Ágnes, II. Rákóczy F. Gyermekotthon, Alsóbélatelep) beérkezett alkotásokat pedig dicséretben részécsítette.

A díjazott pályamunkák között

Kis Ildikó, a Pest Megyei TEGYESZI munkatársa „Kányádi Sándor padja” jeligével „*A gyermekvédelem hétköznapjai*”

címmel, valamint Kulcsár Mariann, a Fővárosi TEGYESZ munkatársa „Család?” jeligével „*A különböző gondozási helyeken nevelkedő testvérek közötti kapcsolatok alakulásának tendenciái a szakellátásban*” címmel benyújtott munkájára III. díjat kapott. Híres Angéla és Schmidtné Buda Andrea, a Pesterzsébeti Család- és Gyermekvédelmi Központ munkatársai „Ösvény” jeligével „*A gyermekvédelmi szolgáltatások kiépítése Pesterzsébeten*” címmel, valamint Árkus Péter, (a Fővárosi Bokréta Lakásotthonok munkatársa „Rítus” jeligével „*Rítus, hagyomány és tradíció a nevelés folyamatában*” címmel készített munkájára II. díjban részesültek.

Híri Gabriella, a Menedék Alapítvány Mamásotthon és Fiúotthon vezetője „Árvácska” jeligével „*A Menedék Alapítvány Mamásotthon történeti bemutatása napjainkig*” címmel, valamint Domokosné Balogh Ildikó, a Fővárosi TEGYESZ

munkatársa „Ördögsekér” jeligével „*Vidéki illetékességű gyermekek a fővárosi szakellátásban (esettanulmányok)*” címmel készített írásművük alapján nyerték el az első alkalommal lebonyolított pályázat két első díját.

Mind a pályázat meghirdetői, mind a Fővárosi TEGYESZ-ben az előkészítésben és lebonyolításban közreműködő munkatársak nagy örömmel nyugtázták, hogy mind a gyermekjóléti alapellátásban, mind a szakellátásban működő kollegák, önkormányzati intézmények és civil szervezetek munkatársai egyaránt megtisztelték ezt az ennél fogva ígéretesnek tűnő szakmai kezdeményezést, és már első meghirdetésekor bizalmat szavaztak neki. A közreműködőknek tehát, úgy tűnik, minden okuk megvan arra, hogy e jó kezdeményezés folytatását továbbra is szorgalmazzák.

Békés Zoltán

■ necc.hu

Magyarország első internetes ifjúsági mentálhigiénés szolgálata, a www.necc.hu immár négy éves múltra tekint vissza. Megszervezését az tette indokolttá, hogy ifjúságunk, azon belül különösen a serdülő korosztály lelki egészségi állapota igen rossznak minősíthető. Már ebben az életkorban eléggé gyakoriak azok a lelki problémák és magatartásformák, amelyekből a későbbi életévekben a legkülönbözőbb betegségi állapotok fejlődhetnek ki. (Csak egy adat: hazánkban egymillió alkoholfüggő, illetve olyan személy él, aki számára az ivás súlyos egészségi és szociális problémát jelent!). A gondokon túlmenően az Internet rohamos elterjedése is óhatatlanul szükségessé tette ennek az új kommunikációs eszköznek a felhasználását a megelőző, egészségfejlesztő munkában.

A necc programját pszichológusokból, pedagógusokból és más kommunikációs szakemberekből álló munkacsoport tervezte meg és irányítja. Szerintük a „lelki egészség” nem egyszerűen a be-

tegség hiányát jelenti, hanem olyan létállapotot, amely elsősorban valós önismerettel, biztos önazonossággal és értékrendszerrel, kellő önértékeléssel, s ezek nyomán érzelmi érettséggel, hatékony problémakezelési képességgel, illetve jó közösségi kapcsolatokkal jellemezhető. Éppen ezért a necc küldetésének lényege: a program hozzájáruljon az előbbieken felsorolt értékek erősítéséhez, a serdülők lelki – kapcsolati kultúrájának gazdagodásához.

A honlapon e célokat különböző rovatok szolgálják. Ezek közül elsősorban három olyan van, amely közvetlenül is kapcsolódik a lelki egészségmegőrzéshez. A „Lelek-e-mail” a necc levelezési tanácsadó szolgálata, amolyan „titkos szobácskaja”, amit azok a fiatalok vesznek igénybe, akik különböző lelki, életvezetési problémájukban szeretnének eligazodni, megértésre találni. Az eltelt négy évben a levélforgalom jóval túlhaladta a kétezret. Elsősorban diákok írtak, akiknek fele gimnazista, negyede általános iskolás, ötöde pedig egyetemi, főiskolai hallgató. A levélírók elsősorban párkapcsolati problémájukban, illetve önismereti kérdésekben kértek segítsé-

get. Újabban pedig egyre több olyan levél érkezik, amely írójának konkrétabb lelki egészségi problémájára utal. A beküldött levelek nagy többségében a levélírók még legbensőbb érzéseiket, gondolataikat is szinte meglepően őszintén tárják föl. E tény nagy kapcsolati, kötődési igényre utal, illetve arra is, hogy a levélírók a hétköznapokban – legalább is úgy tűnik – híjával vannak azoknak a családi, baráti kapcsolatoknak, amelyekben igazán biztonságban érezhetnék magukat. Nincs, illetve csak kevés olyan ember van közvetlen környezetükben, akikkel megbeszélhetnék legféltebb titkaikat. Föltárulkozásukat az is segíti, hogy a levelezés teljesen anonim. Tehát senkinek sem kell félnie attól, hogy problémája okán „beskatulyázzák”, vagy gondjairól más is tudomást szerez, miáltal környezete „ferde szemmel” néz rá. Mivel ugyanazzal a tanácsadóval többszöri levélváltásra is lehetőség van, a levelezés során lehetőség nyílik arra, hogy a levélíró egyre árnyaltabban érzékeli önmagát és környezetét, s így végső soron konkrét problémáira is egyre jobban „rálásson”, azt képes legyen egyre jobban megérteni.

A honlap „Ki vagyok?” rovatában számos olyan önkitalós teszt található, amelyek önismereti igényt kelthetnek, illetve a látogatókat hozzásegítik, hogy jobban megismerjék magukat. Persze nincs olyan pszichológiai teszt, amelyik teljes biztonsággal megmutatná a teljes valóságot. A honlapon kitölthető tesztek értékelései e körülményt messzemenően figyelembe veszik, így inkább csak valószínűségeket ismertetnek, illetve mindig jelzik az adott teszt eredményéhez kapcsolódó személyes fejlődési lehetőségeket is.

A „Dac placc” rovat a legkülönbözőbb drogproblémákról nyújt alapos és szakszerű tájékoztatást az érdeklődők számára, nemcsak a kábítószerokról, hanem az olyan legális függőségi állapotokról is, mint például a nikotin-, alkohol- és gyógyszerfüggőség, illetve a különböző játékszenvedélyek. E helyen információk olvashatók a függőségi problémák jellemzőiről, kockázatairól. Az áttekintést drogtató, addiktológiai szótár, drogjogi összefoglaló, aktuális epidemiológiai adatok egészítik ki.

A lelki egészség kibontakozása nemcsak a probléma-megoldó és elkerülő „utak” egyengetésével, hanem új életlehetőségek, vonzó példák bemutatásával,

tapasztalatok átadásával is elősegíthető. A necc sokszínű „Életmód” és „Szabadidő” rovatai ezen a közvetett módon kapcsolódnak a honlap célkitűzéseihöz. Jóval százon fölül van azoknak a fiatalok körében népszerű művészeknek, sportolónak, tudósoknak, közéleti embereknek a száma, akik interjú keretében a necc oldalain is megosztották már a fiatalokkal saját kamaszkoruk egy-egy hangsúlyos emlékét. Hogyan oldottak meg annak idején egy-egy nehéz helyzetet? Illetve mi az a „titok”, aminek későbbi, felnőttkori szakmai sikereiket köszönhetik? Ezekben az interjúkban e sikeres és népszerű emberek „kilépnek” a személyükhöz társított, megszokott közegeből, a dolgozószobából, a színpadról, a laboratóriumból, így élettörténeteikben a honlap látogatói – a mai serdülők – gyakran ismerhetnek önmagukra, és meríthetnek erőt, ötletet saját jövőjük tervezéséhez.

Az irodalom, a film, a zene, tehát a művészetek köztudott módon alakítják mindennapi világunkat, így lelki-kapcsolati kultúránkat is. Ezért jelenik meg a necc honlapján nagy hangsúllyal az ajánló rovat („Ne hagyd ki!”), amely sok-sok kulturális értékre hívja föl az ezek

iránt fogékony olvasók figyelmét. Több játék is megtalálható az oldalon, műveltségi totók és kvízek, amelyek a játszva tanulás lehetőségét nyújtják. Sőt az étkezési kultúra is jelen van, hiszen nem kétséges, hogy a személyiség, az élet-szemlélet és az étkezési szokások között szoros összefüggés van. De az érdeklődő küldhet a neccről akár képeslapot is a barátainak, vagy megtalálhat itt számos olyan internet-kapcsolatot („Linklovas”), amely segíthet a világháló értékeinek megismerésében, a világháló dzsungelében történő eligazodásban.

A necc érdekes és a maga nemében talán egyedülálló oldala a hazai hálónak. A honlapot a Necc Programiroda Kht. működteti. A szakmai stáb tíz főből áll, akiknek nem kevés erőfeszítésébe kerül a tényleges igények föltérképezése és a tartalom folyamatos megújítása. (Nagy segítséget jelent ebben a Vendégkönyvbe érkező sok észrevétel, javaslat.)

Kiknek is ajánlhatjuk ezt a honlapot? Elsősorban azoknak a serdülőknek, akik érdeklődnek önmaguk és mások iránt. Akik nem elégednek meg a hétköznapi által felkínált szokványos és sokszor riasztó mintákkal, hanem úgy gondolják, hogy önmaguk és mások belső világa sok felfedezhető új és fontos dolgot, új lehetőséget rejt számukra. Hiszen a serdülőkor nem csupán feszültségekkel és kihívásokkal teli, de lehetőségeket, vonzó távlatokat is kínáló életszakasz. Úgy tűnik, sok serdülő gondolja úgy, hogy a neccből megértést, támogatást meríthet. És ne feledjük, bár a honlap serdülőknek szól, haszonnal látogathat ide az a szülő is, aki szeretné kicsit jobban megérteni serdülő gyermekét.

Miben foglalható össze a cikkben éppen csak vázlatosan bemutatott tematikai sokszínűség? Talán egyetlen szóval, az értékkel. A necc értéket, értékeket kínál a honlapot látogató serdülőknek. Ők pedig nyilván meghatározzák majd saját viszonyukat ezekhez az értékekhez.

Dr. Grezsa Ferenc

